

פרוטרון ל מס' 89/א

מיטיבה של ועדת הכטפים, שהתקיימה ביום ו', ד' בניסן, תשס"ז - 16.3.56, בטעה 9.15

נכח:

- י. חברי הוועדה:
- א. אבריאל
- י. אפרתי
- י. בדר
- א. בהיר
- א. הרצפלד
- י. חזני
- ז. סוזאייב
- י. ספיר
- י. פורדד
- י. צור
- ס. קלמר
- ח. רובין

- מוזמנים:
- ד"ר ארנון - מנהל אגף התקציבים
- מר בן-דרור - מטעם אגף התקציבים
- מר סועלם - מטעם אגף התקציבים
- מר ספיבק -
- מר בזק - מזכיר הוועדה

147-היום: 1. מאשק הביון יהצעת התקציב - היזקות האגף מצבוא
 מילנים יפדולות אדגוב הייצוא;
 2. מ"ק התקציב אגף - 1956/1957, תשס"ז - 1956
 = = =

היו"ר י. גורני: אני פותח את הישיבה.

אנו דנים עתה בהענקות להוזלת מצרכים חיוניים ופעולות לעידוד הייצוא. אני מניח שלחברי הוועדה יש הערות בענין זה.

י. ספיר: לעומת השנה שעברה העבירו השנה סכומי כסף ניכרים מהסובסידיות הבלתי-ישירות לצרכן, היינו סובסידיות אשר ניתנו ליצרן, לסובסידיות ישירות לצרכן. הייתי מבקש לקבל הסבר על המניעים שגרמו לכך, והאם יש איזה נסיון בטוח זה.

למעשה לא היה לי אף פעם בטחון גמור כי הסובסידיות הנתנות לחקלאים מגיעות בסלמותן לצרכן. סבור אני כי אילו לא היו סובסידיות, היה הפרט המחירים נבלע ברווחים של אותם ענפי החקלאות אשר היו מקבלים סובסידיות.

האם ברור כל-כך הקטר בין סובסידיה על מוצרי ייבוא או על מוצרים מקומיים לבין אינדקס יוקר המחיה? האם אפשר להניח כי הקטנת סובסידיה או ביטולה לגבי מוצרים מסויימים תספיע מיד על האינדקס לגבי מוצרים אלה?

האם יש ערך מוחשי לסובסידיות הניתנות

למוצרי רפואה?

או.

י. ספיר:

בתמכנות יסירות בייצור החקלאי יסנו
תמיכות המיועדות להתייטבות החדשה.

האם גם התמיכה בזבלים מיועדת להתייטבות החדשה, ואם כן - מדוע היא
מופיעה כסעיף נפרד?

איזה קטר יש בין התמיכה לייצור ירקות
לתעשיית שמורים לבין השתתפות קרן מחירי סיניטום בתעשיית שמורי ירקות?

האם יסנו בטחון שכל הסובסידיות המיועדות
להתייטבות החדשה אמנם מגיעות אליה, או שמא הן נבלעות בתוך הטחון
הכללי של סיווק אותה המוצרת הנאה הן מההתייטבות החדשה והן מההתייטבות
הוותיקה? היו דעות, כי הסובסידיות מגיעות לענף החקלאי כולו ולא רק
לאותו הענף אשר בהתייטבות החדשה?

לאור הסכום של 6 מיליון לירות המוקצב
גם השנה להוזלת מחירים עונתיים, מבין אני כי רוצים להטשיך באותה
השיטה ולתת סובסידיות למוצרים מסויימים בתקופה מסויימת. זוהי שיטה
אפקטיבית לייצוב האינדקס, אך היא גם יקרה מאד ונסעון עליה
הטבות רציניות מאד. כיצד חושבים לחלק הפעם את הסכום הזה?

לא זכור לי אם שך הססחר והתעשייה
סטר בדין-וחשבון שלו פירוט מלא על הפעולות לעידוד הייצוא, להן מוקדש
הסכום של 10 מיליון לירות, והייתי רוצה לדעת את הפירוט.

האם הייצוא הסמוי, פירוטו ירקות

ספנות ותעופה?

כיצד מסתמסים בכנסות מקרנות ההסוואה?
לפי איזה מוסדות מתחלקת ההכנסה של
13,600,000 לירות? כן נזכרות כאן הכנסות מביטול סובסידיות. איזה
סובסידיות חושבים לבטל? מה פירוט "מקורות אחרים" למטרה זו? האם
הוזלת מחירים עולמיים שנלקחה כאן בחשבון היא הנחה ברידא?

כיצד עשויה, לדעת נציגי סטרד האוצר,
להטפיע על רמת המחירים הקטנת הסובסידיות על מוצרים מסויימים או
אפילו ביטולן המוחלט?

י. בדר:
אני מתנגד לכל הסובסידיות, פרט לסובסידיה
לייצוא, כי זוהי תוצאה של הפרטי שערים.
לבני העליה החדשה הבעיה היא אחרת. אולם בדרך כלל יש לבטל את כל
הסובסידיות. ובמקומן לתת עזרה ישירה לאנשים שהם בעלי משפחות גדולות
ובעלי הכנסות קטנות.

ט. חזני:
מהו סך הכל הסובסידיה הניתנת לנפש לשנה?

י. בדר:
30 לירות.

י. בדר:
שיטת הסובסידיות היא שיטה אנטי-סוציאלית
כולתי-צודקת ויש לבטלה, כי היא גם אינה
עוזרת לאלה אשר אנו רוצים לעזור להם. יש למצוא דרך אחרת כדי לעזור
לאנשים המטופלים במשפחות.

א. בהיר:
בעיית הסובסידיות היא בעיה חמורה הקשורה
עם בעיית האינדקס וגם עם בעיית הייצור.
על כן איננו יכולים לסנות שיטה זו, אשר הכתה כבר שורשים, במה-יד אחת.
משום כך לא אציע לסנות את המוצע בתקציב החדש. אך אציע לוועדת הכספים
לקיים דיון יסודי בשאלת הסובסידיות לאחד אישור התקציב. ידוע, שפועלת
אתה ועדה לבדיקת האינדקס וועדת הכספים תוכל להסתמך בדיוני על החומר
של אותה הוועדה.

אין ספק כי חלק מהסכומים המיועדים
לסובסידיות אינם מגיעים לאלה שאנו רוצים לעזור להם, מפני שאין פיקוח
על דרכי הססחר. אולם אין אפשרות לבטל את שיטת האינדקס והסובסידיות
מבלי ליצור במקומה שיטה חדשה.

היו"ר י. גורי: ישנם דברים שעל הוועדה לתפל בהם לפני צאתה לפגרה. כיוון ב' נסיים את ההיבעות בתקציב, ואם נספיק - נסיים גם את הדברים האחרים. אם לא - נסיים ישיבה נוספת גם כיום ה'.

ז. טוואייב: התמיכה למשך השנים מסתכמת ב-5 מליון לירות. לפי מה חישבו את גובה התמיכה?

בתקציב מופיע סכום מטויים לכיסוי הגרעון הנוצר עקב מחיר הלחם. גרעון זה מסתכם השנה בסכום של 5,350,000 לירות ולמעשה זוהי סובסידיה מטוויים ללחם. מדוע נוצר גרעון זה?

כיצד מחשבים את גובה התמיכה להתישבות החדשה? ידוע לי כי במקרים רבים נתנה תמיכה גדולה יותר משצריכה היתה להנתן בגלל הישועיית מוטעים בכמות החוצרת שבאה מהתישבות החדשה.

ז. אור: הסובסידיה נתנה לפי שטח המזרע, ולא לפי כמות החוצרת.

ז. טוואייב: הסובסידיה של 6 מליון לירות להזולת מחקיים עונתיים היא דבר חמור מאד. בינין זה נעשית תמיד פעולה ברגע האחרון, והיא גורמת לנזק ולבזבוז, ונהנית ממנה גורמיה שונים שאינם אריכים להנות, גם הטיטונאים הפריייה וגם חנוכה. שמעתי שהשנה יש תכנית לערוך חוזיה עם החקלאים על כמות מטויימת של ירקות אותה מתחייבות הממשלה לקנות במחיר מנימות מטויים. הצעה כזאת הועלתה לפני שנתים והיא היתה מונעת את הפעולה הנעשית תמיד ברגע האחרון ואשר אינה עוזרת לחקלאים ואף לארכנים אינה מביאה חועלת. מה בדבר ביצוע ההצעה הזאת כיוח?

בזמנו בוסללו היטלים שונים על מצרכי והגביה הועברה למכס. עתה רואה אני שהארז כלול בחשבון המסחר ויש בו עודף של 700 אלף לירות. אם חשלומים שונים נגבים במסגרת המכס הן עובריה את בקורת הכנסת, אך כאשר העודף בא ממכירת המצרכים לגופים שונים, נקבע מחיר המצרך על ידי המפקדים במשרד ודבר זה הוא מאד לא רצוי. אני רוצה לשמוע דעתו של ד"ר ארנון על כך.

בהענקות להזולת מצרכים חיוניים מופיע גם סכום של 335,000 לירות לקפה ירוק. אולם באותו הזמן קיים מטק של קפה הנמכר לשוק אפור ונושא דווחים. מדוע אפוא נתנה הענקה לפולי קפה?

האם הכרחי להמשיך בטו סידיה לתרופות?

בפעם הראשונה מופיעה בתקציב סובסידיה לביציה. האם סובסידיה זו מחושבת לשנה התקציב כולה או רק לחדשים מספר?

א. הרצפלד: ועדת הכספים קבלה החלטה בדבר הקצבת סכומים לחקלאים שסבלו מהשטפונות ומהארבה. האם הכוונה לתת הקצבות אלו בצורת מענקים או בצורת הלוואות?

ד"ר ארנון: אני אריך לברר זאת.

י. גורי: ישנם חברים החושבים כי מדיניות הסובסידיות לארכן אינה מדיניות תקינה. דעה זו איננה נחלתם של חברי האופוזיציה בלבד, אני אחד ממנשי הקואליציה החושבים שאין לתת סובסידיה לאלה שאינם זקאים. לכן, פילו את הם זקוקים לזה, כי ישנן מדות שונות של נצרכות. אני מסבל ברצון את הצעתו של חבר הכנסת בהיר שהועדה תקיים לאחר התקציב דיון יסודי בשאלת הסובסידיות. אך בתקציב המונח לפנינו לא נוכל להכניס שנויים מרחיקי לכת בסכום אשר הוקצבו לסובסידיות. אמנם לפני 2-3 שנים דנו בענין זה ואז הוחלט לאמץ את הסובסידיות עד כדי המנימות ההכרחי, אך מאז חלו שנויים בכיוון ההפוך והסובסידיות גדלו.

ד"ר ארנון:

ליאלת חבר הכנסת טפיר - מדיניות הממשלה מכוונת להעברת הסובסידיות הבלתי-ישירות - היינו הסובסידיות שנחנו עד כה ליצרן - לסובסידיות ישירות שינחנו לארכן. שנוי זה חל כבר בחדשים האחרונים של שנת התקציב הסופית. ביחס לכוספה אשר נמכרה ליצרנים במחיר מוזל וחמורת זאת מכרו הם את הביצים לאוכלוסיה במחיר מסויים. עתה רוצים אנו למכור את הכוספה במחיר הרגאלי ובמקרה זה נתן סובסידיה על המצרך עצמו והסובסידיה תנתן לפי הצריכה. אנו חושבים כי שיטה זו היא יותר מוצדקת ומבטיחה כי הטכנים המוקצבים לסובסידיות יגיעו למטרה לה הם מיועדיה. מכאן נובעת הסובסידיה על ביצים. אני חושב כי הסובסידיה על ביציה מחושבת לפי 100 פרוטה ל-250,000 ביצים - 2,5 מליון לירות וטכנים זה אינו גבוה יותר מהטכנים שנתינו עד כה למטפוא. גם לחלב נותנים אנו סובסידיה יותר גדולה במקום הסובסידיה שנתינה עד כה למטפוא.

לדעתי, אי אפשר לטלול לחלוטין את שיטת הסובסידיות, כי את הממשלה טבברה טיש לעודד את השימוש במצרך מסויים, כדאי לה לדאוג לכך שהאוכלוסיה תוכל לרכוש מצרך זה במחיר מוזל. את רוצים, למשל, שתוגבר צריכת החלב מפני שהוא מצרך מזין, כדאי להוזיל את מחירו. דבר זה מקובל אפילו בארצות כמו דניה והולנד, בהן צריכת החלב גדולה בלאו הכי. במצב הנוכחי של המדינה השאלה העומדת בפנינו הינה אם התושבים רוצים לקבל סובסידיה או לא, אלא באיזו צורה הם רוצים לקבל אותה. אין זה נכון, כפי שאמר ד"ר בדר, שחלק מהאוכלוסיה מוכן לוותר על הסובסידיה. ישנם יחסי די יציבי בין מחירי המצרכים וההכנסה של הפרט, והדבר מוצא את בטויו בתקציב באמצעות האינדקס. כאשר מעלים את מחיר המצרכים מקבל חלק מהאוכלוסיה בדרך אחרת את הפרש המחירים.

אם תבוטל הסובסידיה על חרופות, יועלה באופן אוטומאטי התקציב של קופת חולים ומשרד הבריאות. אפשר לומר כי דבר זה רצוי הוא מפני שאין לו השפעה ישירה על המשק.

הסובסידיה על זבלים נתנת כיוון ששרד החקלאות חושב, כי העלאת מחיר הזבלים תגרום לכך שהחקלאים ישתמשו בכמויות קטנות יותר של זבלים. על כן חושבת המדינה שבחשבון הסופי כדאי לה לתת סובסידיה לזבל מאשר לגרום לדלדול הקרקע על ידי הפחתת הזיבול.

(המשך הישיבה רשמה אב)

לפני כן רשמה א.ו.
א.ב.

ישיבת ועדת הכספים
16.3.56

ד"ר ארנון:
השיטה לפיה תעשיית השימורים מבטיחה מחיר
הוגן יותר לחלקאי היא בריאה הרבה יותר
מאשר אם תעשה זאת הממשלה. כי ע"כ אנו בטוחים שהירקות לא ילכו לאיבוד.

י. טוואיב: עכ"פ, הסידור הזה הוא שיטה ב"ח.

ד"ר ארנון:
כל שיטה חדשה שמתחילים בה יש לראות כיצד
היא פועלת ואח"כ להחליט הלאה. השנה התחלנו
בשיטה זו רק בירקות. אם נראה שהשיטה הצליחה - נרחיב אותה בשנה הבאה גם
לשטחים אחרים.

י. טוואיב:
חשיבותה של בעיית הירקות היא רבה ראשית כל
בתקציבה של כל משפחה ושנית לגבי האינדקס.
היום אין לחץ גדול מצד החקלאים להבטיח את מחירי-המינימום לירקות ולעוד
אותם. אבל אנו חייבים לתכנן. אני חושב ש-6 מיליון לירות אלו יבוצעו
בעיקר על הירקות. לא יהיו ירקות, המחיר יעלה והאינדקס יעלה וכו'.

ד"ר ארנון:
בקשר להתישבות החדשה-הסכום שנקבע הולך
רק להתישבות החדשה ולא לשום סקטור אחר. הם
סקבלים תמיכה יותר גדולה במספר מצרכים. במידה שם שולחים זאת לשיווק -
הם יקבלו את המחיר. לשאלה: אם אנו יכולים להיות בטוחים שאותה סחורה
באה באמת מהתישבות החדשה - לא שמעתי עד כה שעל חשבון התישבות החדשה
שלחו משקים ותיקים סחורה דרך צנור זה. את החשבונות אנו עושים לפי
דונמים - את הכסף משלמים לפי כמות שנתקבלה. לא ייתכן לשלם לפי דונמים,
אבל את החישוב יש הכרח לעשות כך.

י. ספיר:
הרוב המכריע של המשקים משווקים בצורה
מאורגנת. הגופים הללו משווקים אותו סוג
תוצרת באותו שבוע במקומות שונים בארץ. המחיר הבסיסי שנקבע נקבע לפי
חישובים ידועים שאינם עומדים לביקורת הממשלה. הכסף במסד לארגון המשווק
על-מנת שימסור אותו למשווק הפרטי. כל זה נכנס לקלקולציה של המחיר.
מהי אפוא השיטה לפיה אתה יכול לבנות ולמכור: קיבלת ממני על חשבון כמות
ידועה סך של X לירות בשביל התישבות החדשה מן התקציב הזה? האם יכול
אני לסכם את החשבונות של אנשים אלה לחוד?

ד"ר ארנון:
הכסף הזה איננו תלוי במחיר. התישבות החדשה
סקבלת את הפרמיה הזאת לפי הכמות ולא לפי
המחיר, גם אם המחיר נשאר קבוע.

י. ספיר:
אבל האם יש לך בטחון שהכמות שעליה נתקבלה
הטובס ידיה אמנם נמסרה? האם יש לך אפשרות
של ביקורת?

ד"ר ארנון:
בוודאי שיש לי אפשרות של ביקורת. אני מוכן
לברר בדיוק את השאלה הזאת, אבל אני בטוח
שהם עושים את החשבון הזה.

אשר לשטה המיליון - פה אני חושב שאין
חילוקי-דעות בין חברי הוועדה והמבצעים שהיה רצוי, אילו אפשר היה שלא
להשתמש בסכום זה כלל. אבל לפי ידיעה שיש לנו על מחירים עומדים של
מצרכים מסויימים, אנו יודעים שהנזק שייגרם למשק אם לא נעשה את הפעולה
יהיה הרבה יותר גדול. ובכך אינני אומר מאומה על טעויות שהיו ושהיו ועל
תכנון טוב יותר שהגוף המבצע יכול לעשות.

נשאלה שאלה בנוגע לסכום של 17 מיליון שאנו
כותבים כהכנסה משוונות. הוא כולל את ההפרשים שנקבל דרך הפנסדות. אנו
חושבים שנקבל מהם יותר דולרים ממה שקיבלנו בשנה שעברה. עדיין איננו
יודעים אם כתוצאה מבטול הפסוד במכס לא יהיו שינויים בשער שלמזומנים.
יכול אפוא להיות שההפוש שישאר בממשלה מבטול הפסוד יהיה גם הוא מקור
לסובסידיה, ועל סמך זה כתבנו "סקורות אחרים". את החשבון בעצמך זה

ישיבת ועדת הכספים
16.3.56

ד"ר ארנון:

שלושת אחרי היסוסים רבים. הייתי מעוניין לעשות הסכם עם חבר הכנסת סוזאייב שישאל את ש. לותיו אלו אחרי הדיון, משום שעלי לברר אותן בדי

חבר הכנסת בהיר שאל בנוגע לצרכי המסחר. זוהי בעצם שאלה בנוגע לייעילות הסובסידיה. אמרתי שאנו עושים מאמץ ללכת יותר ויותר מסובסידיה ליצרן לסובסידיה על כמות שהצרכן מקבל באמת.

בנוגע לחשבונות הקמחים - אני חושש שחבר הכנסת סוזאייב לא ראה את החשבון שנתנו בעמוד 393. שם יש חשבון מלא והתוצאה ממנו היא שיש לנו גרעון בחשבון הזה בסך 5,350,000 לירות. וחבר הכנסת סוזאייב יודע כסובי שאי-אפשר לדעת בדיוק מאיזה קמח בא הגרעון.

לשאלותיו של חבר הכנסת סוזאייב בנוגע לשמנים. העניין המסחרי שהזכיר אינו ברור לי. אני חילקתי זאת לפי קניות ומכירות. בקניות מופיע המכס. בסוכר ובאורז יש לנו הכנסה למרות המכס משום שאנו מצליחים לקנות זאת בזול. קפה הולך דרך ציבורות פרטיים ואין לנו אפוא שום רווח עליו, פרט למכס.

חלוקת תוצאות: 1,700,000 לירות בקשר עם החקלאות, מיליון כסובסידיה לאל-על, זהו יצוא סמלי. אנו צותנים זאת יעידוד. היתר הוא יבוא תעשייתי, ועל ישיה הסביר את העקרונות.

י. ספיר:

האם מאז הגשת התקציב חל שינוי בעניין דמי מחזור לפעולות סימהן, הרזרבה?

הי"ר י. גורי:

מצדי תבוא הצעה להפחית את ההכנסה מסעיף מס רכוש מס הון ולהעמיד אתה על 4 מיליון במקום על 10 מיליון, ובסכום של 6 מיליון - במקביל - להפחית את הסעיף של דמי מחזור לפעולות סימהן, שיועמד על 34 מיליון. אם נכניס תיקונים כלשהם בתקציב, זה יכול להיעשות רק על חשבון אחד משני הסעיפים: או על חשבון הרזרבה הכללית או על חשבון דמי מחזור. לפי שעה אני מודיע שזו הצעה.

קיבלתי תשובה משר האוצר בעל-פה בנוגע למה ששלחנו לו על שחרור מבלו ומכס חמרים המיועדים לבניית מקלטים. התשובה היא שהמקלטים הציבוריים, וכן כל מקלט שייבנה ע"י פרט, יהיה משוחרר והאוצר יחפש דרך אחרת כיצד להחזיר זאת. כרגע המחיר לגבי מקלטים ציבוריים ופרטיים איננו אחיד, והדבר עלול לגרום לסיבוכים. צריך למצוא דרך שהמקלטים הציבוריים והפרטיים יהיו משוחררים מסס בלוי על מלס וממכס על חמרי בנין, עץ וברזל.

י. ספיר:

רצוי לתת לדבר זה פרסום, כדי לעודד את בניית המקלטים.

ד"ר ארנון:

נשאלה כאן שאלה בנוגע לתקציב משרד המשפטים. אני מסכים שנציגי הממשלה שענו בעניין זה גולי לא הבהירו די הצורך את העניין. ברצוני לומר שמשרד המשפטים איננו יכול להיות מפעל סגור. כי, פרט לעובדה שהדבר הוא למטה מכבודו של משרד המשפטים, הרי גם התוצאה יכולה להיות מוזרה: במידה שאנו עושים הקלות לשיפור ואפשרויות לפנות לבית-המשפט, נצטרך להקטין את מספר השופטים. בהכנסות משרד המשפטים מופיעות גם הכנסות מס שבח מקרקעין וגם קנסות. נראה לי מוגזם במקצת שהשופטים יצטרכו להביא בחשבון שכדי להיות בטוחים שיקבלו בסוף החודש משכורת - יאלצו להגדיל את הקנסות על דברים אלה.

אשר לבעיה עצמה - אין חילוקי-דעות בין האוצר ומשרד המשפטים שהמצב בבתי-המשפט דורש תיקון. אך במידה שמחליטים לצמצם או להקטין את הבניה הציבורית, משפיע הדבר גם על כך. כי כבר החליטה הממשלה פעם על הקמת בניין לבית-משפט שלום בתל-אביב.

א.ב.

ישיבת ועדת הכספים
16.3.56

ד"ר ארנון:

בסוף דברי אני חייב בשם האוצר הערה על האפשרויות של דיזון יותר סקיף של בתקציב. אינני חושב ששה שבועות שהיו בין ה-13 בפברואר וה-31 במרץ מאפשרים דיזון סקיף על כל התקציב לפרטיו. אבל גם אם יינתנו 12 שבועות במקום ששה - ואני מקווה שנגיע למצב שהאוצר יוכל להניח את התקציב על שולחן הכנסת בראשית ינואר - גם אז הדיזון על התקציב בהיקף שאנו מנסאים זאת כתקציב אחד, איננו אפשרי בכל פרט ופרט. יש לי בקשה: שהוועדה הזאת תקדיש שעה או שתיים מזמנה, לא בעת הדיונים בתקציב, כדי לדון על סדרי הדיזון בתקציב. אם הוועדה תלך בדרך של בחירת נושא מיוחד לשנה מסוימת וריתור על דיזון סקיף בפרטים אחרים - אז תהיה לוועדת הכספים אפשרות לספל בפרטים ידועים דוחקים. באגף התקציבים עובדים בכל שנה הרבה מאד על התקציב, ואני יודא שדיזון סקיף, הכולל הכל, לא יוכל להיעשות תוך שלושה חדשים. לכן הייתי מציע שהוועדה תקדיש זמן מיוחד לדיזון על סדרי הדיזון בתקציב.

י. ספייר:

בשנה שעברה בהכנסות מסעיף מלווה פנים, האם נכנס באמת סכום שנתקבל כהלוחה מקרנות של

פנסיה, ביטוח וכו'?

ד"ר ארנון:

מעשית לא. בהצעת התקציב היו סכומים. אבל קיבלנו יותר מסקורות אחרים והאומדן כוסה.

י. ספייר:

מהי הסיבה לכך שלא נעשה מאמץ כדי להשיג מסקורות אלה כספים לתקציב הפיתוח? האינך חושב שאילו היו משיגים כספים אלה, יכולנו להגדיל את תקציב הפיתוח או לאפשר שימוש בכספים אלה למטרות דומות?

ד"ר ארנון:

המוסדות הללו בחרו עכשיו את הדרך של השתתפות באסיסיות ידועות, ובדרך זו אנו רואים בכל זאת שהכסף הולך לכווננים הדרושים ומשתתפים גם במטרות פיתוח, אם כי לא דרך התקציב.

היו"ר י. גורי:

אנו עוברים להצבעות.

חוק התקציב לשנת 1956/57 - תשס"ז - 1956

סעיף 1
=====

היו"ר י. גורי:

הסכומים אינם עומדים להצבעה כרגע.

י. ספייר:

אני מציע לכלול בסעיף התקציב השונים את כל ההוצאה המיועדת וההכנסה המיועדת. כלומר לבטל את כל הניכויים ולכלול אותם בסעיף ההוצאה, להגדיל את ה-775 מיליון בעוד 45 מיליון.

היו"ר י. גורי:

בכל דיזון בתקציב אנו דנים בענין זה. לאחר הגענו לשיטה הכתובה כאן, בהוצעות עם ספק המדינה. גם במדינות אחרות מתלבטים בשאלה זו, להעמיד לרשות המשרדים כסף ידוע אך להתנות את הוצאתו במידה שתהיה הכנסה מצדם. מה שאין כן אם כוללים בסעיף ההוצאה את הסכום מסווגו אז מקבל ומשרד את הכספים ורשאי להוציאם עפ"י החוק בכל מקרה.

י. ספייר:

אני רואה שכל ענין ההכנסה וההוצאה המיועדת כלול בחוק התקציב האחד, אלא זוהי תוספת שיש לגביה תנאים מיוחדים. אינני חושב שההכללה הסטטיסטית של הסכומים האלה בתוך סכום כולל מסויים צריכה לשנות מן הערך החוקי של הסייגים שייקבעו לגבי סעיף מסויים של אותו התקציב באותו החוק.

ישיבת ועדת הכספים
16.3.56

י. בדר:

יש לי הצעה לניסוח: סעיף 7 יבוא מיד אחרי סעיף 1. ובסעיף זה יהיה כתוב לא רק "רשאי להוציא סכומי הכנסה המפורטים בסעיף 3", אלא גם את הסכום המפורש זכנים כאן. ע"כ נשיג שני דברים: נשמור על הקו, ויחד עם זה גמנע את הטעות מן האזרח הפשוט לפיה התקציב מסתכם רק ב-775 מיליון.

הי"ר י. גורי:

אני חושב שאפשר להטיל על יו"ר ועדת הכספים שבדברי-הפתיחה שלו לפני הדיון בתקציב בכנסת יבליט בבירור את העובדה שנוסף לתקציב זה יש סכום של 45 מיליון לירות שהמשרדים יהיו רשאים להוציאם רק במידה שיהיו להם הכנסות. הדבר ייכנס אז ל"דברי הכנסת" ויפורסם בציבור.

י. סעיר:

מהו ההבדל המהותי או החוקי בין הסכום הסופי בהכנסה ובהוצאה? אם למשל במס-שעשועים הסכום בהוצאה ובהכנסה המיועדת הוא שני מיליון לירות. האם הממשלה חייבת לשלם לרשויות המקומיות את השני מיליון הללו גם במידה שההכנסה תהיה לא שני מיליון אלא 20 מיליון, או שההוצאה תלויה בגובה ההכנסה?

מר קיסרון:

אינני גורס בכלל את השיטה לפיה הממשלה "חייבת" להוציא את הכספים. הממשלה רשאית להוציא את הכספים, ואיננה חייבת לעשות כן. לכן השאלה ששאל חבר הכנסת ספיר שונה לזולתן מבעית ההכנסה המיועדת.

סעיף 1 נותן סמכות להוציא 775 מיליון לירות בין אם תהיה הכנסה ובין אם לא תיכנס אף פרוטה לאוצר. מה שלא כן סעיף 7 המתנה את ההוצאה רק במידה שיהיו הכנסות. לכן אי-אפשר לאחד את שני הסעיפים. אחרי הסעיף 1 באים כל סיני סעיפים מסריאליים - 2-6 - הנובעים לאותו סעיף 1. ורק בסוף בא סעיף 7 השונה לחלוטין: הוצאה מותנית. לכן אין מקום לא להצעתו של חבר הכנסת ספיר ולא לזו של חבר הכנסת בדר.

י. ספיר:

אשר להוצאה - גם כאן יש סיכום כולל. גם כאן, כמו בענין ההכנסה, צריך שיהיה כתוב: תוספת 3 - סעיף 7, ראה פרטים אלו. בסך-הכל 775 מיליון + 45 מיליון.

ד"ר ארנון:

הצעתו של חבר הכנסת ספיר למעשה נותנת לאוצר אפשרות להוציא את הכסף גם מבלי שתהיה לו הכנסה מפני שבחוק יהיה כתוב שיותר להוציא, ואז יותר להוציא בכל מקרה, אשר לסך-הכל - מביין באים הסכומים הגדולים? אם באים מהסוכנות. הסכום בקשר עם השיכון הגדיל בהרבה את ההכנסה המיועדת השנה - 19 מיליון לירות. אם כותבים בחוק: סך-הכל בסעיף 1, ואם יתברר אח"כ שהואיל ושכר-העבודה עולה והסוכנות מוכנה מתקציבה היא להוציא 20 מיליון במקום 19 מיליון - אז אנן צריכים לבוא עם תקציב נוסף. יש שיטה לפיה אפשר לסדר את העניינים בצורה חוקית שלא דרך התקציב: בצורת פקדון, או שאגף השיכון מבצע פעולות והסוכנות משלמת, ואז אין צורך באישור לא בממשלה ולא בוועדת הכספים. אבל היות ואנו חושבים שרצוי שכל הפעולות הללו יקבלו גושפנקא מהאוצר ומוועדת הכספים - עשינו ניסוח כזה המאפשר לנו פעולה, ופעולה מיידית, על מה שגופים אחרים עושים בשיתוף עם הממשלה או דרך משרדי הממשלה. לכן אני חושב שלא כדאי לכתוב כאן את הסך-הכל. אין זה כסף שהממשלה מקבלת מאת התושבים עפ"י חוק או צו, אלא אנו מקבלים את הסכומים כתמיכה או כתשלום בעד שרות ידוע שאפשר לקבל או לא לקבל, כדי לאפשר עבודה מסודרת לפי הצעת הממשלה.

מר קיסרון:

אשר להצעת חבר הכנסת בדר: התמונה שתקבל לפי הצעתו נראית בעיני כאכסורד. סעיף 1 יאמר: הממשלה רשאית להוציא. סעיף 2: הסכום הנוסף. סעיף 3: אומדן הכנסות המדינה, המתיחס כמובן רק לסעיף 1, וכו'. לכן מקומו המתאים של סעיף 7 הוא במקום שהוא כתוב עתה - אחרי סעיף 6.

ה צ ג ע ה

סעיף 1 כפי שהוצע ע"י הממשלה - נתקבל

הסתייגות: חברי הכנסת י. בדר; י. ספיר.

סעיף 2
=====

כאן יש לי הצעה: להוסיף את הטלים "ובתוספת השלישית".

י. בדר:

ה צ ג ע ה

הצעתו של חבר הכנסת בדר - לא נתקבלה

סעיף 2 כפי שהוצע ע"י הממשלה - נתקבל

הסתייגות: חברי הכנסת י. בדר; י. ספיר

סעיף 3
=====

בהוצאות תקציב הפיתוח מסומנת החקלאות בשתי ספרות. כלומר: תקציב הפיתוח בראה כולו כסעיף שלם אחד בתקציב, וחקלאות, תעשייה וכו', הם רק סעיפי משנה, בעוד שבתקציב הרגיל כל אחד מהם הוא סעיף לחוד.

י. בדר:

הספרות 47 הן תקציב הפיתוח כולו. סעיף זה מחולק בתוכו לסעיפים-סעיפים: ...

ד"ר ארנון:

אני רוצה שיהיה ברור שכל סעיף בן שתי ספרות בתקציב הפיתוח הוא סעיף נפרד ואי-אפשר לשר האוצר להעביר מסעיף לסעיף ללא הסכמת הוועדה, כי לא ייתכן לאות את תקציב הפיתוח כולו, על 220 המיליונים שבו, כסעיף אחד לצורך ההעברות. אינני מציע כאן תיקונים רבים בכל המיספור, אבל אני מציע לנסח את הצעתי בצורה שתבטיח זאת: "ובלנד שבסעיף 47 ייראה כל סכום הוצאה המסומן ב-4 ספרות כסעיף הוצאה".

י. בדר:

מה שמופיע בתקציב הרגיל כסעיף הוצאה - בתקציב הפיתוח מופיע כסעיף-משנה; מה שמופיע בתקציב הרגיל כסעיף-משנה - מופיע בתקציב הפיתוח כפרט. דבר זה מגדיל את אפשרויות שר האוצר להעביר כספים בתוך תקציב הפיתוח ללא אישור מהכנסת או מהוועדה. אני חושב שהערתו של חבר הכנסת בדר נכונה, ואני מציע לדחות את הסיכום בענין זה.

א. רונני:

גם כשתקציב הפיתוח היה נפרד היו בו אפשרויות של העברות. חבר הכנסת בדר מציע שהעברות מסעיפי בתקציב הפיתוח, יוכלו להיעשות רק באישור הכנסת. אשר להעברה מפרט לפרט - היא קיימת ההגבלה של 100 אלף לירות שמעליה אין השר יכול להעביר.

ד"ר ארנון:

אני מציע להעביר כל ענין כזה לכנסת, אלא להשוות זאת עם התקציב הרגיל.

א. רונני:

א.ב.

ישיבת ועדת הכספים
16.3.56

ח. רובין:

אינני יכול להסכים שהאוצר יקח כספים, אפילו בגבולות עד סאה אלף לירות, למשל מבריאות או מסעד ויעביר זאת לצרכי דת. גם להעברה כזאת מפרט לפרט דרושה הסכמת ועדת הכספים בתקציב הפיתוח כמו בתקציב הרגיל.

הי"ר י. גורלי: סעיף 5(א)(2) מדבר על סמכות העברה במסגרת של סאה אלף לירות גם בתקציב הפיתוח וגם בתקציב הרגיל.

ח. רובין: במסגרת סעיף 47 (תקציב הפיתוח) גם העברה מפרט לפרט תהיה טעונה אישור של ועדת הכספים. זאת אני מציע להוסיף כסעיף (3) אחרי סעיף 5(א)(2).

אני מציע לכתוב: "בסעיף 47, שני מספרים יהיו סעיף משנה וארבעה מספרים גם הם יהיו סעיף-משנה. כל מספור הכולל למעלה מארבע ספרות יהיה פרט".

ד"ר ארנון: זאת אני מוכן לקבל.

י. ספיר: האם לפי הנוסח הנוכחי יכול שר האוצר בתקציב הפיתוח, בגבולות של סאה אלף לירות, להעביר על דעת עצמו כסף מסעיף "השקעות למוסדות סעד" ל"התקנת מיזוג-אוויר בבי"ח רמב"ם"? נוסף לכך, כתוב "לפי הצעת הממונה". לאיזה חשבים הנוגעים בדבר הכוונה?

ד"ר ארנון: השר המקבל הרי תמיד סכים. ברור שהכוונה היא לשר שסמנו עומדים לקחת את הכסף.

ח. רובין: מי זה "הממונה על סעיפי הוצאה" בתקציב הפיתוח?

מר קיטרנו: שר האוצר. כך המצב גם בסעיפי הוצאה של משרד האוצר.

הי"ר י. גורלי: הצמדנו חלקים אחדים מתקציב הפיתוח לתקציב הרגיל. קיים למעשה מצב שחלקו של תקציב הפיתוח צמוד למשרד זה או אחר. אינני מתאר לעצמי ששר האוצר יעשה בתקציב הפיתוח למעשה כבתוך שלו. אני מציע שהיועץ המשפטי ינסח לנו סעיף לפיו "הממונה על סעיף-משנה של הוצאה בתקציב הפיתוח יחשב השר הממונה על ההוצאה בחלק זה של התקציב הרגיל".

י. ספיר: אם ע"י הצעות התיקונים הללו לא שונה הסטוס של תקציב הפיתוח וכולו נשאר סעיף אחד - כל ניסוח שלא יתקן עובדה זו ישאיר למעשה את המצב כפי שהוא ששום שר אינו ממונה על חלקו הוא בתקציב הפיתוח.

הי"ר י. גורלי: בתקציב הפיתוח יש לפרט משקל יותר גדול מאשר לסעיף-משנה בתקציב הרגיל. לכן אנו רוצים ששר האוצר לא יוכל על דעת עצמו בלבד לפעול בעניין זה ללא אישור של ועדת הכספים. ואין אנו מסתפקים בסייג של סאה אלף לירות. הפתרון המוצע הוא שמשנה את המינוח ביחס לתקציב הפיתוח ומספורו: מ-4 עד 6 ספרות ייחשבו כסעיף-משנה ורק מ-6 ספרות עד 9 ספרות ייחשבו כפרט. אבל אנו רוצים גם לפתור את בעיית הממונה על ההוצאה בתקציב הפיתוח. הרעיון שאני מציע הוא שהשרים שיש להם חלק בתקציב הפיתוח ייחשבו כממונים על חלק זה של תקציב הפיתוח, ושר האוצר יוכל להעביר מהסעיפים השונים כספים רק בהסכמתם של שרים אלה.

מר קיטרנו: בסעיף 5(א) נאמר: עפ"י הצעת הממונה על סעיף הוצאה וכו'. אחרי המלים הללו אני יכול להוסיף: "ולגבי סעיף-הוצאה 47 (הוצאות תקציב הפיתוח) - עפ"י הצעת הממונה על סעיף-משנה של הוצאה. תיקון מקביל אני יכול לעשות גם בסעיף 5(ב) ולומר: "לצרכי סעיף קטן (א) - הממונה על סעיף הוצאה הוא..." ולגבי סעיף הוצאה 47 (הוצאות תקציב הפיתוח) - הממונה על סעיף-משנה של הוצאה".

א.ב.

ישיבת ועדת הכספים
16.3.56

נוסף לכך יש להסביר שאין הכוונה לתת סמכות אלטרנטיבית, לשר המקבל או השר הנותן.

ה. דובינ

אני מוכן להוסיף סעיף-משנה מיוחד גם בענין זה.

מר סיטרוב

י. בדר: בסעיף 3(ב) אני מציע שיאמר: "המסומן בתקציב הפיתוח בארבע ספרות יהיה סעיף הוצאה ראשי", כלומר: תקלאות, תעסיה וכו', כל אחד מאלה יהיה סעיף ראשי ואי-אפשר יהיה להעביר סכומים ללא אישור של הכנסת.

ה צ ב ע ה

הוחלט לקבל את התיקון לפיו בסעיף הוצאה 47 (הוצאות תקציב הפיתוח) יראה כל סכום הוצאה המסומן ב-4-6 ספרות כסעיף-משנה של הוצאה, וכל סעיף-הוצאה המסומן ב-6 ספרות ומעלה - כפרט.

הוחלט לקבל את התיקון לפיו המסומן על סעיף הוצאה בתקציב הפיתוח יחשב השר המסומן על ההוצאה בחלק זה של התקציב הרגיל.

סעיף 3 בתוספת שני התיקונים הנ"ל - ב ת ס ב ל

סעיף 4

א. בהיר: פה אני מציע להכניס את הסעיף שהכנסנו גם בתקציב מספר 3 - הרשאה נוספת.

י. בדר

אני מתנגד לכך. בתקציב מספר 3 הסכמו שר האוצר יוציא סכומים נוספים לשנת 1955/56 לתקציב הבטחון. אינני יכול להסכים לדבר כזה לשנת הכספים 1956/57 כולה. אם יהיה צורך בסכומים נוספים - אפשר להעביר זאת לכנסת כדי שהעם ידע על כך. אני מבקש שחבר הכנסת בהיר יסכים אתי, כי אין זה נאה להביא הצעה זו כהסתייגות לכנסת.

א. בהיר

אין אני עומד על כך אם הדבר יגרוור הסתייגות, אבל לדעתי טוב שיבוא סעיף כזה. כי השעה היא שעת חידום ורצוי שהשר יוכל לפעול. אני כוכן להכניס לסעיף כזה כל הגבלה, אבל מוטב שיהיה סעיף כזה.

י. ספיר

גם אני מתנגד לסעיף כזה. אנו עוסקים בתקציב רביל שאינו קשור עם שעת חידום. בעיות הבטחון יקבלו את פתרונן בחוק מס מגן.

א. בהיר: אני מסכים לדחות זאת עד להבאת חוק מס מגן.

י. בדר

אחרי הסלים: "הסכום המוקצב לתקציב הבטחון, ביחד עם סעיף הוצאה 06", אני מציע להוסיף את הסלים: "והסכום המסומן בקרן המגן". כי בתוספת 2 מציע סכום לקרן המגן.

א. בהיר

אני מציע לחבר הכנסת בדר לא לעשות זאת, כי עי"כ אתה מודיע כבר עכשיו שאתה מתנגד לחוק מסומן שיש קרן מגן.

א.ב.

ישיבת ועדת הכספים
16.3.56

אם חבר הכנסת בדר יכניס הסתייגות בענין זה -
אני שומר לעצמי זכות לחזור להצעת הקודמת, אם
אטנם ייערך בכנסת ויכוח על קרן המגן, אלא אם כן יודיע לי חבר הכנסת
בדר עד יום ב' שאנא מותר על הסתייגותו.

י. בדר:
ביום ב' אודיע אם אני עומד על צירוף הסכום
לתקציב משרד הבטחון או אעשה מכך סעיף לחוד.
השיקול אינו תלוי במה שהודיע חבר הכנסת בהיר אלא בהגדרה שקרן המגן
תהיה קודש לרכישת נשק.

ה צ ב ע ה

נחלט לנסח את הסעיף: "ועדת הכספים של הכנסת, תחליט,
עפ"י הצעת הממשלה..."

הצעתו של חבר הכנסת בהיר יידרף לחוק המיוחד על טס מגן.

הצעתו של חבר הכנסת בדר לא נתקבלה.

סעיף 4 כפי שהוצע ע"י הממשלה - ב ת ק ג ל

זכות הסתייגות: לחבר הכנסת י. בדר.

סעיף 5
=====

מ. קיטרון:
בסעיף זה אפשר להוסיף אחרי סעיף (ב): "לענין
סעיף הוצאה 47 (הוצאות תקציב הפיתוח) יקראו
סעיפים קטנים (א) ו-(ב) כאילו במקום סעיף הוצאה היה כתוב בהם סעיף-משנה
של הוצאה". כלומר: לגבי התקציב הרגיל אפשר להעביר מסעיף לסעיף בהטלצת
השר, ובסעיף (ב) - לגבי תקציב הפיתוח, צריכה הממשלה לקבוע שר המסונה
על כל סעיף-משנה של הוצאה.

בהתאם לכך ייקרא סעיף (ג) כסעיף (ד), וכו'.

י. ספיר:
בסעיף זה יש לי הצעה להקטין את הסכום של
מאה-אלף לירות ולהעמידו על 50 אלף.

ח. רובין:
אין לבי שלם עם סעיף (ה). בתקציב הפיתוח
צריכה המבטה להיות שלא ייתכן לחסלו ע"י
הודעה לוועדה אם שינוי במבנה הממשלה מחייב זאת. אין למעשה זוהי הכוונה
המשתמעת מן הסעיף.

י. ספיר:
לא ייתכן באמת להשאיר סעיף המדשה להעביר
בושים שלמים של תקציב משרד למשרד.

מ. קיטרון:
אבל כאן יש קנה-מידה אובייקטיבי: "כשהדבר
יידרש ע"י שינויים במבנה המשרדים".

הי"ר י. גורי:
היות ושינויים כאלה באמת אינם קורים בכל
יום, מדוע לא לכתוב ששר האוצר יזקק גם
במקרה כזה לאישור הוועדה?

ד"ר ארנון:
אני מתנגד לכך, כשום שאין זה ענין תקציבי.

י. בדר:
אם כן, מדוע מופיע הדבר בחוק התקציבי?

ד"ר ארנון:
במשך ארבע שנים כתוב הסעיף הזה בחוק התקציבי.
בידי הממשלה יש סמכות להחליט על העברת
סמכויות מחבר אחד של הממשלה לחבר אחר, ולא ייתכן ששינויים כאלה ידרשו
הסכמת ועדת הכספים. עכ"פ, אשאל בענין זה ואתן תשובה סה"י יקת ביום ב'.

א.ב.

ישיבת ועדת הכספים
16.3.56

י. ספיר:

אינני גורם ששינוי מבנה המשרדים המחייב העברה מסעיף משנה אחד לשני איננו עלול לשנות את המטרה. כי המושג "מטרה" הוא הרבה יותר רחב. אני גורם שערבוב תחומים בין סעיף המטרה אחד לשני הוא מזיק למטרה. אם תיקח למשל תפקידים ידועים של משרד המטרה ותעביר אותם למשרד אחר - אני רוצה שתהיה לי הזכות לומר "לא".

ה. רובינ:

לפי חוק המעבר יכולה הממשלה להחליט על חלוקה אחרת של תפקידים בין השרים - שר החוץ יהיה גם שר החינוך ושר החינוך יהיה שר בלי תיק וכו'. ובענין זה די בהודעה לכנסת. אבל במקרה זה נשאר מבנה המשרדים כמו שהיא. אבל לעומת זאת ייתכן להעביר אגף שלם - למשל אגף בתי-הסוהר ממשרד המטרה למשרד המשפטים. תארי השרים כאן לא השתנו, אבל המבנה שונה. אין ספק שגם ענין זה הוא בסמכות הממשלה. אבל אם הכנסת עמלה והתווכחה ודנה על התקציב לפי המבנה הקיים - לא ייתכן שיבטלו את כל עבודתה ויסתפקו בהודעה לה שמבנה שונה. המינימום יכול להיות אישור הוועדה.

י. בר:

ייתכן שהממשלה מחליטה להעביר אגף אחד ממשרד אחד לשני, ובהתאם לכך מעבירים כל חלק של התקציב כמות שהוא ממשרד אחד לשני - למשל: אגף התיירות כשהועבר ממשרד המסחר והתעשייה למשרד ראש הממשלה. לכן מספיק התיקון בהגדרת "הממונה", ולא צריך סעיף מיוחד כסעיף 5(ה). מעולם לא התנגדנו לכך שהממשלה היא הקובעת מיהו השר הממונה על סעיף או סעיף-משנה זה או אחר. אבל סעיף (ה) בניסוחו הנוכחי אומר משהו אחר. לפי סעיף זה יכול להיות למשל שנוצרו תפקידים נוספים בממשלה, עפ"י החלטה של הכנסת, ואז שר האוצר ושאי לארגן מחדש את כל תקציב המדינה, להוציא מכל משרד סכומים בגבולות של עד מאה אלף לירות, ולהעביר אותם לצורך התפקיד הזה שיצטרפו בו סכומים עצומים, לאור שינוי התפקידים. לכן הסעיף הזה לדעתי רחב הרבה יותר מענין ההעברה של סחלקה או אגף ממשרד אחד לשני, שעבודה מספיק שינוי בהגדרת "הממונה".

ז. טוזאייב:

יכול להיות שהיה שינוי במבנה, וסכומים ידועים שוחררו עקב השינוי. האם אפשר להשתמש בהם אח"כ למטרות אחרות לחלשין?

לא. הם נשארים כעודף מוקפא.

מ. סיטרון:

הי"ו י. גורי:

איננו מערערים על כך שבמסדה שהדבר יידרש, תוכל הממשלה להכביש שינויים רבים. אילו היה זה ענין של יום-יום ושעה-שעה, שאז אפשר היה לשתק את עבודת הממשלה ע"י פרוצדורה מסובכת בכנסת, הייתי מבין זאת. אבל מאחר שזהו ענין שאינו קורה לעתים קרובות - אינני מבין מדוע בכל זאת לא יכול הדבר לקבל אישור של ועדת-הכספים?

מ. סיטרון:

במשך ארבע שנים קיים סעיף כזה בחוק, ועד כה לא נוצל ע"י הממשלה. מדוע רוצים להביע היום אי-אמון לממשלה כסעיף זה דוקא?

י. בר:

אין שום עדעוד על סמכות הממשלה להעביר סכומים מסוימות משרד לשר. אבל כאן, כפי שהסברתי, יש דבר אחר.

ה צ ג ע ה

הוחלט להוסיף סעיף (ג) אחרי סעיף (ב) לפי הצעת מר סיטרון, ולשנות את ספרור הסעיף בהתאם.

הצעתו של חבר הכנסת ספיר להקטין את הסכום של 100 אלף ל-50 אלף לירות - לא נתקבלה

המתייגות: לחברי הכנסת י. בר; י. ספיר

א.ב.

ישיבת ועדת הכספים
16.3.56

הוחלט שנציג האוצר יביא ביום ב' תשובה ברורה
בנוגע לסעיף 5(ה).

סעיף 5 כפי שהוצע ע"י המטשלה, בתוספת
התיקון שנתקבל

ג. ת. ס. ב. ל.

סעיף 6
=====

י. ספיר:
בנבול דזרבה של 2 מיליון לירות אפשר לסמוך
על שר האוצר. אבל פה לא נאמר שהכל בתנאי
שהרזרבה לא תעבור סכום זה. אי-אפשר לקבוע עקרון רק לפי הקוביונקטורה
של הסכומים בתקציב בכל שנה.

ד"ר ארנון:
בתקציב הפיתוח יש רזרבה של למעלה מ-200 אלף
לירות. אני מציע לכתוב: "סכומי הרזרבה הכללית
דסכומי הרזרבה בסעיף הוצאה 47 (הוצאות תקציב הפיתוח)".

ה. צ. ב. ע. ה.

סעיף 6 בתוספת התיקון שהציע
ד"ר ארנון

ג. ת. ס. ב. ל.

סעיף 7
=====

י. גור:
כאן אני מציע שיוכנס הסכום המפורש. כן אני
מציע לשנות את החלק השני של הסעיף ובמקום
"בתחום אותו סעיף" לכתוב "לאותה מטרה".

י. ספיר:
המדובר בהוצאה ובהכנסה טיועדת. כלומר:
המטשלה מקבלת סכום מסויים וצריכה להוציא
למטרה שלו הועד. אם נאמר שהסכום יוצא לביצוע שירות מסויים,
ולא נאמר בפירוש שלשירות זה יוקצב סכום מסויים אלא הכוונה היא
להשלמת השירות ולא הסכום - הרי ייתכן שבביצוע השירות ישאר עודף כסף
כי תחנן טעות באומדן ההוצאה. למשל: נקבע אומדן מסוים עבור אשפוז
חדלים. הכוונה היתה לא להוציא את הסכום המדויק שנקבע, אלא נקבע שירות
מסויים שיש לתת, ועבור השירות הזה נקבע אומדן מסויים. אבל יכולה להיות
טעות באומדן, אשר תתברר בסוף השנה. לכן לא יהיה זה ריאלי לכתוב "אם
היה סכום ההכנסה... עולה על האומדן", או "או היתה מתקבלת הכנסה נוספת
לאומדן".

מ. חזני:
התוספת הזאת באה דוקא בענין ריאלי: מתנות טהור ל
וכו' שעלו על האומדן. ברגע שהסכום עודף על
האומדן - מותר לי להוציא את העודף למטרה אחרת.

מר מיטרני:
אם ממכירת פסקי-דין מתקבלות יותר הכנסות משאתה
זקוק להדפסת פסקי-הדין - למה לא להשתמש בסכום
העודף, באיזורה המוקדם של ועדת הכספים, כפי שכתוב כאן?

ד"ר ארנון:
יכול לקרות שאדם כלשהו ישלח למשרד המעד סכום
כסף ידוע עבור מטרה מסויימת. הנני רוצים שתהיה
אפשרות בחוק להכניס כסף זה לתקציב ולבקש אישור מוקדם של ועדת הכספים
להוציא את הכסף למטרה זו. הסעיף הזה הוכנס בעקבות ויכוח שהתנהל בוועדת
הכספים של הכנסת השניה. שם באנו בהצעה להשתמש בכסף כזה, וחבר הכנסת

א.ג.

ישיבת ועדת הכספים
16.3.56

ד"ר ארנון:

בדרך טען שאין אנו יכולים להוציא זאת כי בחוק כתוב שאנו יכולים להוציא את הכסף רק למטרה הכתובה בחוק. היועץ-המשפטי קבע אפוא שיש צורך להכניס כאן סעיף שיאפשר הוצאת הכסף גם למטרה אחרת, באישורה הטורדט של ועדת הכספים.

כוונתנו בסעיף זה היא אך ורק לבקש אישור חוקי להוציא את הכספים שאנו מקבלים נוסף לאומדן המופיע בתוספת השלישית.

ה צ ב ע ה

סעיף 7 כפי שהוצע ע"י הממשלה - נתקבל

סעיף 8
=====

ה צ ב ע ה

סעיף 8 כפי שהוצע ע"י הממשלה - נתקבל

סעיף 9
=====

ה צ ב ע ה

סעיף 9 כפי שהוצע ע"י הממשלה - נתקבל

סעיף 10
=====

ה צ ב ע ה

סעיף 10 כפי שהוצע ע"י הממשלה - נתקבל

סעיף 11
=====

ה צ ב ע ה

סעיף 11 כפי שהוצע ע"י הממשלה - נתקבל

סעיף 12
=====

ה צ ב ע ה

סעיף 12 כפי שהוצע ע"י הממשלה - נתקבל

היו"ר י. גור: אתמול ישבתי עם ועדת סגנה של ועדת החינוך והתרבות והיא הביאה לפני שורת עניינים לשינוי בתקציב משרד החינוך. הנסחתי ליו"ר ועדת החינוך לאפשר לה להופיע לפני ועדת הכספים ולהגן על הצעות ועדת החינוך. גם יו"ר ועדת השירותים פנה אלי בענין תקציב משרד הסעד והבריאות.

י. גור: היה רצוי שהיו"ר ייפגש עם שר האוצר עד יום ב' וידרוש שינויים בתקציב משרד החינוך, אולי יסגל השר בכל זאת אפשרות להקל על המצב בשטח זה.

א.ב.

ישיבת ועדת הכספים
16.3.56

היו"ר י. גנרי: התביעות בענין זה הן שתיים: להוסיף שני סיליון לירות לתקציב החינוך, סיליון אחד בתקציב הרגיל לסעיפים שונים וסיליון אחד בתקציב הפיתוח לבנייני בתי-ספר. עד כמה שאני מכיר את המצב - אין כל אפשרות לעשות זאת.

היה רעיון להקים קרן הנחות לבתי-ספר תיכוניים על-מנת שאפשר יהיה להרחיבה. היה לי הרושם שייתכן לעשות משהו בענין זה, אם כי עדין אין תשובה.

א. בהיר: אני מציע שהצבעה ביום ב' על סעיפי ההכנסה וההוצאה של התקציב תיעשה פרקים פרקים ולא על כל סעיף לחוד.

הרובל: להזמין לישיבת ועדת הכספים את יו"ר ועדת החינוך והתרבות ואת יו"ר ועדת השירותים הציבוריים.

ההצבעה על סעיפי ההכנסה וההוצאה של התקציב תיערך לפי סקיים.

היו"ר י. גנרי: ברצוני להודיע לחברים שסגן מנהל משרד החוץ, אשר הופיע לפני הוועדה והבטיח להמציא את תשובותיו בכתב - שלח לנו מכתב, והעתקיו יוכנסו לתיקי החברים.

הישיבה הבאה - ביום ב' הבא בשעה 09.30

(הישיבה נבעלה בשעה 14.35)